ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 196. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ЖОВТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, OCTOBER 14, 1976 No. 196. VOL. LXXXIII

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ПОМИЛКИ В ЗАЯВІ ПРО СХІДНЮ ЕВРОПУ

Вашінгтон. — У вівторок, 12-го жовтня, під час спеціяльно скликаної зустрічі з представниками етнічних груп, які походять із Східньої Европи, президент Джеральд Форд заявив, що зробив „помилку", коли минулого тижня під час публічної дебати з демократичним президентським кандидатом Джіммі Картером сказав, що „немає совєтського панування над Східньою Европою". Під час вівторкової зустрічі з 16 провідниками східньоевропейських етнічних груп Президент сказав: „Первісна помилка була моя. Я висловився неясно. Я признаюсь до того. Але у кінцевому підсумку, мій рекорд протягом 30-річної служби в Конгресі, на пості віцепрезидента та президента мусить говорити сам за себе. Більш ніж рік тому, в липні 1975 року, я сказав, що „відколи я вступив на публічну службу, моєю політикою було піддержувати всіми відповідними і мирними способами прагнення народів Східньої Европи до волі та державної незалежности, народів, з якими ми маємо тісні культурні та кревні зв'язки". Сьогодні я покликаюся на цей рекорд і я горджуся ним".

Під час зустрічі, на якій Президент і учасники мали почеплені жетони, на яких кирилицею було виписане слово „Форд", Президент заявив, що хоче пояснити справу, щоб не було жадних сумнівів щодо його становища відносно Східньої Европи. Він сказав, що „очевидно, країни Східньої Европи опановані Совєтським Союзом", бо якщо б в них не було понад 30 совєтських дивізій, то ці країни вже давно здобули б волю. Президент також сказав, що ЗСА ніколи не визнали, не визнають тепер і ніколи не визнають совєтської домінації над Східньою Европою, як рівнож заявив, що народи тих країн прагнуть волі і хоча їх країни поневолені фізично, але не духово. „Прийде час — сказав Президент, — коли вони будуть вільні".

На цій зустрічі в Білому Домі з українців був присутній п. Микола Медвідь, голова Відділу УККА в Лос Анджелесі і делегат на XII Конгрес Українців в Америці, який відбувся в Ню Йорку в кінці минулого тижня.

Після розмови з Президентом більшість представників східньоевропейських етнічних груп заявили кореспондентам, що вдоволені з його пояснення та його становища щодо питання Східньої Европи.

Президент Форд також гостро критикував свого демократичного суперника Джіммі Картера, заявляючи, що Картер старався використати помилку Президента під час дебати, щоб ширити „обман і викривлення правди". Він рівнож натавривав Картера за те, що твердить, що Америка „вже не є сильна" та пропонує значно зменшити оборонний бюджет. Президент сказав, що ЗСА є єдиною країною в світі, яка може запевнити волю та дати „надію для мільйонів, поневолених в Східній Европі", і тому вважає, що Картер не надається на пост президента ЗСА, бо зумисне очорнює репутацію Америки, країни, яку респектують по цілому світі. Він заявив, що вільний світ покладає надію на Америку, щоб успішно обороняла принципи волі і незалежности. Щоб сповнились ці надії, ЗСА мусять бути сильними — сказав Президент. Він переконаний, що Америка такою є сильною і запевнив, що зробить все можливе, щоб ЗСА остались сильними та далі були „оборонцем волі для цілого людства".

(Частина тексту цієї заяви президента Форда надрукована побіч в українському перекладі й англійському оригіналі).

Президент Джералд Форд, бувши тоді республіканським лідером в Палаті Репрезентантів, був відзначений в 1968-му році Шевченківською Грамотою Волі, яку йому передали в імені УККА проф. Лев Добрянський і Йосип Лисогір „за видатні заслуги для справи визволення поневолених народів". На фото (зліва): тодішній конгресмен і теперішній президент ЗСА Джералд Форд, проф. Л. Добрянський і Й. Лисогір.

БЮРО ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ ПЛЯНУЄ ЗМІНИ ЩОДО ЕТНІЧНИХ ГРУП

Вашінгтон. — Департамент торгівлі в спеціяльному пресовому повідомленні інформує, що в четвер, 14-го жовтня, відбудеться засідання Бюра Перепису Населення, на яке запрошено 20 спеціялістів, які мають обговорити питання: які зміни повинні бути введені в дотеперішню систему переписування населення, щоб перепис в 1980-му році точніше віддзеркалював етнічний склад населення ЗСА. Майкел Новак, відомий журналіст і автор праць про етнічні групи в Америці, буде предсідником на цій нараді, яка відбудеться в Сутленд, Меріленд, в будинку Бюра Перепису Населення, кімната 2412.

Роберт Л. Гейден, виконуючий обов'язки цього Бюра, поінформував, що під час наради будуть обговорені можливі зміни в дотеперішньому запитникові, який виповнюють під час перепису населення. Він заявив, що зміни потрібні, щоб одержати правильні інформації про національне походження населення Америки. В попередніх переписах було питання про країну народження батьків, а не бралося під увагу національного походження. Таким чином, переписи наголошували попередніє громадянство даної особи чи її батьків, а не національне походження. Увага була звернена тільки на „американців першої та другої генерації", тобто, на імігрантів і їхніх дітей, а вже внуків цих імігрантів не зараховувалося до етнічних груп.

Роберт Гейден поінформував, що Бюро Перепису Населення розглядає можливість зміни в запитнику, щоб наголос був на „національне походження", а не на країну народження даної особи та її батьків. Він також повідомив, що під час четвергової наради запрошені експерти та працівники Бюра Перепису Населення обговорюватимуть проблеми: як зформулювати питання про „національне походження" в новому запитникові і які етнічні групи повинні бути згадані в цьому запитникові, а рівнож буде обговорено, як поодинокі етнічні групи сприйматимуть ці зміни в запитнику.

Четвергова нарада в Бюрі Перепису Населення відкрита для загальної публіки і преси.

Округи УНС у Вілкс-Бері, Скрентоні і Шамокіні відбули організаційні збори

Організаційні справи та поступ УНСоюзу були темою окружних зборів Союзових Округ у Вілкс - Бері, Скрентоні і Шамокіні, що вібулися в днях 2-го і 3-го жовтня 1976 р. у Вілкс - Бері та Лігайтоні, Па.

В обох зборах взяла участь п-і Марія Душник, заступниця головного предсідника УНС, яка говорила про плян сконцентрованої акції в трьох останніх місяцях біжучого року для мобілізації всіх відділових урядовців, делегатів на Конвенцію УНС в 1974 р., студентів та рядових членів до загальної кампанії за збільшення членства в УНСоюзі.

П-і Душник рівнож реферувала про різні можливості та підходи в організації нових членів, як теж про можливі нагороди для найактивніших організаторів. Вона також говорила про біжучі справи УНСоюзу, як недавні збори старших громадян, можливість закупна приміщення для старших членів, обіцювальні грамоти, тощо. Вона закликала представників Відділів УНСоюзу обох Округ докінчити успішно організаційну кампанію за новими членами і тим підсилити ріст УНСоюзу.

Зчерги Роман Дяків, голова Округи Вілкс - Бері, та Тимко Бутрей, голова Округи Шамокіну, звітували про стан своїх округ. Округа Вілкс - Бері наближається до 75 відсотків своєї організаційної квоти. П. Дяків коротко з'ясував участь українських організацій, головно української молоді, у відзначуванні 200-річчя Американської Незалежности у Вілкс - Бері. Приявні на зборах привітали п. Михайла Скерпона, секретаря 236-го Відділу УНС, що прибув на збори із Сейр, Па., у віддалі 90 миль від місця зборів. Василь Стефурин, секретар Округи, писав протокол зборів, які закінчено після обширної дискусії.

Округа Шамокіну, що була між першими, які перевиконали квоту за 1975 р., вже осягнула 75 відсотків

(Закінчення на стор. 3-й)

В Сиракюзах відбулася організаційна нарада УНС

Сиракюзи (В. З.). — В неділю 26 вересня 1976 року, тут в приміщеннях Українського Народного Дому відбулися організаційні наради представників Відділів Ютицько - Сиракюзької Округи УНСоюзу.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Микола Павлів, який привітав представників Головного Уряду та відділових урядовців Округи.

Приявні вислухали доповіді головного радного Володимира Запаранюка про організаційні проблеми та користі, що їх дає УНСоюз своїм членам і українській громаді в Америці і Канаді, та про багатобічну піддержку визвольних змагань українського народу. Доповідач дав загальний огляд праці і стану Відділів Округи УНСоюзу, ствердивши, що в минулому році Округа втратила 58 членів. Хоч цьогорічна праця задовільна, бо в Окрузі зорганізовано досі 80 нових членів, то все ж таки ще далеко до того, щоби вирівняти втрати. До цьогорічних успіхів причинилися тільки деякі Відділи, а деякі не зорганізували ще ані одного члена.

Додаткові організаційні інформації та вияснення дав Василь Оріховський, обласний організатор УНСоюзу.

В дискусії над доповідями забирали голос: Іван Пігуляк — почесний голова Округи, д-р Мирослав Ткач, Майкович, Микола Павлів та інші.

На запити відносно „Свободи", дому УНСоюзу, Союзівки та інше відповідали Володимир Запаранюк і Василь Оріховський.

На кінець ухвалено резолюції: Всі урядові Відділів Округи зобов'язані приложити максимум уваги для організації нових членів, щоб в той спосіб Округа виконала на сто відсотків призначену їй квоту нових членів.

Після нарад відбувся підвечірок, яким гостили приявних п. Шмокалюк і п. Вельич, — дружини місцевих відділових урядовців.

ІЗ ЗАЯВИ ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА

Радію з нагоди зустрінутися з вами сьогодні, бо хочу роз'яснити раз і назавжди питання, яке здобуло велику увагу протягом останнього тижня — питання про совєтське панування над Східньою Европою.

Буду одвертим. Я не висловився ясно, коли це питання виринуло під час дебати минулої середи вечором. Щоб не було жадних сумнівів щодо мого становища, дозвольте мені точно визначити мої переконання.

Попреше, країни Східньої Европи, очевидно, опановані Совєтським Союзом. Якщо б там тепер не находилося більше ніж 30 російських дивізій, то країни Східньої Европи вже давно здобули б волю.

Подруге, З'єднані Стейти ніколи в минулому, ані сьогодні, ані в майбутньому не визнають, не приймуть та не погодяться на цю совєтську домінацію над Східньою Европою.

Потретє, народи Східньої Европи прагнуть волі. Хоча їхні країни фізично поневолені, то їхній дух не є. Їхній дух ніколи не був зламаний і ніколи не буде. І колись вони будуть вільні.

Це, пані і панове, суть мого становища. Моя відданість (справі) людської гідности та правна людини на волю змушує мене вірити в це. Я переконаний, що цілий рекорд моєї публічної служби доказує це. І будь-яка людина, яка старається переконати вас, що я маю протилежні погляди, займається обманом і спотворенням правди.

Первісна помилка була моя. Я висловився неясно. Я признаюся до цього. Але в кінцевому підсумку, мій рекорд протягом 30-річної служби в Конгресі, на пості віцепрезидента та президента мусить говорити сам за себе. Більше ніж рік тому, в липні 1975-го року, я сказав, що „відколи я вступив на публічну службу, моя політика була піддержувати всіми відповідними і мирними способами прагнення народів Східньої Европи до волі та державної незалежности, народів, з якими ми маємо тісні культурні та кровні зв'язки". Сьогодні я покликаюся на цей рекорд і я горджуся ним. Я радо погоджуюся, щоб це питання стало предметом цієї виборчої кампанії...

"I appreciate this opportunity to meet with you today because I want to set the record straight on an issue that has received prominent attention in the past week — the question of Soviet domination of Eastern Europe.

Let me be blunt. I did not express myself clearly when this question came up in the debate last Wednesday night. So that there can be no doubt as to where I stand, let me spell out precisely what I believe.

First, the countries of Eastern Europe are dominated, of course, by the Soviet Union. Were it not for the presence of more than 30 Russian divisions there now, the countries of Eastern Europe would long since have achieved their freedom.

Second, the United States never has, does not now, and never will recognize, accept or acquiesce in this Soviet domination of Eastern Europe.

Third, the people of Eastern Europe yearn for freedom. While their countries may be physically dominated, their spirit is not. Their spirit has never been broken, and never will be. And someday they will be free.

That, ladies and gentlemen, is the essence of my position. It is what my committment to the dignity of man, and his inalienable right to freedom compels me to believe. It is what my whole record of public service has demonstrated, I believe. And any man who seeks to persuade you that I think otherwise is engaging in deceit and distortion.

The original mistake was mine. I did not express myself clearly. I admit it. But in the last analysis, my record of 30 years of service in the Congress as Vice-President and as President must speak for itself. More than a year ago, in July of 1975, I said that "It has been my policy ever since I entered public life to support the aspiration for freedom and national independence of the people of Eastern Europe, with whom we have close ties of culture and blood by every proper and peaceful means.

I stand by that record today, and I am proud of it. I welcome making it an issue in this campaign."

Деніел Мойніген критикує заяву Президента щодо Східньої Европи

Ню Йорк. — В понеділок, 11-го жовтня Деніел Мойніген, колишній амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй і теперішній демократичний кандидат на пост сенатора зі стейту Ню Йорк, сказав, що свою заяву про Східню Европу президент Джералд Форд „нехотячи виявив" таємний аспект закордонної політики ЗСА, а саме: старання запевнити Москву, що Захід, зокрема Америка, погоджується на домінацію Совєтського Союзу над тією частиною світу.

Мойніген на маніфестації в обороні совєтських жидів, сказав, що Гелсінкська Декларація, підписана в серпні 1975-го року, фактично визнала „кордони совєтської гегемонії", а заява Президента під час дебати з демократичним президентським кандидатом Джіммі Картером про те, що „немає совєтського панування над Східньою Европою" мала на меті запевнити Москву, що ЗСА дійсно погоджуються на цю гегемонію. Д. Мойніген твердив, що теперішній уряд думає, що якщо погодиться на цю домінацію Москви над Східньою Европою, то це спричиниться до зменшення „напруження між Сходом і Заходом". Отже щоб запевнити совєтських ватажків, що Америка не вміщуватиметься у відносини Совєтського Союзу з країнами Східньої Европи, уряд мусить зайняти становище, що нібито немає панування Москви над її сателітами, і тому нема потреби Америці говорити про поневолені народи. Мойніген заявив, що ця скомплікована політика президента Форда і державного секретаря Генрі Кіссінджера може мати протилежні від сподіваних наслідки, бо може захотити Москву продовжувати вводити в життя свої експансіоністичні та імперіялістичні пляни, що може остаточно довести до війни між Заходом і Сходом. Він сказав, що ЗСА повинні закинути цю дотеперішню політику і „виступати в обороні волі" по цілому світі.

Українка з Ванкуверу відзначена Орденом Канади

Вінніпеґ (КУК). — Провідна діячка української громади у Ванкувері, Емілія Остапчук, одержала 23 червня ц. р. високе відзначення Ордену Канади. З канадських українців в попередніх роках відзначено цим високим орденом: мейора Вінніпеґу Стефана Дзюбу (26. 6. 70), довголітнього президента КУК, о. д-ра В. Кушніра (22. 12. 72), заслуженого педагога, брата Методія Козяка з Йорктон (17.12.73), визначну артистку канадської телевізії Джулієту Кісик - Кавацці (25. 6. 75) і відомого артиста - маляра Василя Курилика (14. 1. 76).

ГАРРІМАН ЗАПЕВНЯВ БРЕЖНЄВА, ЩО АМЕРИКА НЕ МАЄ НІЧОГО СПІЛЬНОГО З УКРАЇНСЬКИМ ВИЗВОЛЬНИМ РУХОМ

Ню Йорк.—Аверелл Гарріман, колишній державний секретар ЗСА, який ще й сьогодні втішається повагою серед дипломатичних кругів Вашінгтону і має вплив на закордонну політику ЗСА, під час недавньої зустрічі з Леонідом Брежнєвим в Москві поставив зустріч патріярха Йосифа з президентом Фордом в категорію передвиборчої „реторики" і запевнив кремлівського ватажка, що американці не думають „придаватися до українського визвольного руху".

А. Гарріман, виступаючи на телевізійній програмі „Тудей Шов" сітки еНБіСі в п'ятницю, 8-го жовтня вранці, переповів під час інтерв'ю з кореспондентом Вільямом Монро деякі аспекти своєї розмови з Брежнєвим. У відповідь на питання, чи він старався запевнити Брежнєва, що сильні публічні виступи кандидатів на президента ЗСА є тільки „реторикою", А. Гарріман сказав, що він тільки старався вказати Брежнєву на різницю поміж „реторикою" і справжніми переконаннями кандидатів. Як приклад „реторики" А. Гарріман подав: „Він (президент Форд) тільки зустрінувся з українським кардиналом, а український кардинал навіть не є вповні визнаним Папою. Він (Брежнєв) сказав, що кардинал є більшим католиком як папа, а я сказав — в цьому випадку я фактично обороняв Форда — що він (Форд) твердив, що він зустрінувся з ним тому, що в (ЗСА) є багато українців, але я сказав, що поєднання з українським визвольним рухом не є частиною американської програми. Він (Брежнєв) був цілковито впевнений в тому, що ми не маємо нічого спільного з тим".

еН Бі Сі передається по цілій Америці і її бачили численні українці. Мґр Уляна Мазуркевич, делеґатка Комітету Оборони Валентина Мороза на 12-ий Конгрес УККА, сконтактувалась з телевізійною сіткою і отримавши повний текст інтерв'ю, відчитала наведений уривок в англійській мові під час Конгресу який з черги, на внесок д-ра Богдана Футея, доручив Резолюційній комісії вислати відповідний протест до А. Гаррімана і листи до президента Форда та Джіммі Картера з вимогою їхнього вияснення твердження Гаррімана.

Кіссінджер дає вимінаючу відповідь про Україну і Східню Европу

Ню Йорк. — Д-р Генрі Кіссінджер, державний секретар ЗСА, відповідаючи на запит під час пресової конференції в Об'єднаних Націях в п'ятницю, 8-го жовтня, не дав ясної відповіді, чи він вважає Україну за частину Східньої Европи.

Представлений репортерам д-ром Куртом Вальдгаймом, з яким він відбув розмови в справі Родезії і Південної Африки, д-р Г. Кіссінджер спершу відповів на кілька запитів, що відносилися до розмов, а опісля Андрій Семотюк, директор Інформаційного Бюра СКВУ при ОН, поставив йому такий запит: „З'ясовуючи становищі ЗСА відносно Східньої Европи, президент Форд вчора заявив, що ЗСА піддержують змагання всіх східньоевропейських народів до незалежности. Чи можете сказати, чи це рівнож відноситься до української нації, країни, яка лежить в Східній Европі, але є частиною Совєтського Союзу?"

Д-р Кіссінджер, наявно заскочений питанням, відповів запитом: „Яка це нація?"

„Українська нація", повторив А. Семотюк.

„Я думаю, що президент Форд коментував досить широко про цю справу", — сказав д-р Кіссінджер. — „Він пояснив наше становище і нема потреби входити в цю справу".

Одначе, хвилину пізніше, коли інший репортер ставив запит, д-р Кіссінджер перервав йому і, повертаючись до попереднього питання сказав: „А втім, я думаю, що президент Форд говорив про Східню Европу".

Релігійно-Дослідчий Центр проголосить 1977 рік — „Українським Роком"

Джерзі Сіті. — Беручи до уваги релігійні переслідування в УССР, Центр Релігійних Студій і Комунізму в Кестон коледжі в Англії пляную проголосити 1977 рік — „Українським Роком".

„Я думаю, що Україна — це найважливіша частина Східньої Европи. Одначе, люди ще не достатньо обізнані в цьому, що Україна це країна, ще дуже інша від Росії. Багато ще досьогодні думає, що це є Совєтський Союз або Росія. Зокрема, Церквам в Україні треба більше присвятити уваги" — пояснював пастор Майкл Бордо, директор цього Центру, в понеділок, 11-го жовтня, відвідуючи редакцію „Свободи".

У зв'язку з плянуванням Центру щодо наступного року, його працівники перш усього задумують притягнути до співпрацівництва українців. Запляновано теж симпозіюм, який відбудеться з кінцем 1977 року у співпраці з Канадським Інститутом Українських Студій в Едмонтоні, на якому релігійне переслідування в Україні будуть предметом обговорювання.

Щоб зреалізувати свої пляни на наступний рік, Центр в Кестон коледжі потребує 15,000 дол., в додатку до їхнього річного бюджету — 90,000 долярів. Фонди, що їх вони дістають, походять у більшості із субсидій і пожертв від церковних груп та індивідуальних жертводавців. „Щоб 'Український Рік' був успішним" — сказав пастор М. Бордо — „нам потрібна підтримка всіх українців".

Пастор Бордо, оборонець релігійної свободи, відвідує Америку і Канаду на запрошення Світового Конгресу Вільних Українців та Комітету Українців Канади, щоб брати участь в їхніх маніфестаціях в обороні релігійних переслідуваних в Україні. Пастор М. Бордо промовляв під час Тижня Солідарности, що була року маніфестаціи в Торонто і Вінніпеґу.

Пастор М. Бордо в 1969 році заснував Центр для Релігійних Студій в Кестон коледжі. Основним завданням центру є досліджувати, а пізніше звітувати про релігійну свободу в комуністичних країнах. Центр збирає інформації з різних джерел, що торкаються релігійної свободи в Східній Европі. „Ми аналізуємо статті про атеїзм

(Закінчення на стор. 3-й)

ЗУСТРІЧ КУК З ДЕРЖАВНИМ СЕКРЕТАРЕМ

Вінніпеґ (КУК). — Представники Централі КУК: президент д-р С. Радчук і екзекутивний директор д-р С. Яр. Кальба були запрошені на зустріч з новоназначеним державним секретарем Канади Дж. Робертсом, яка відбулася тут 5 жовтня ц. р. і дала нагоду представити вимоги українців Канади спеціяльно на полі їх культурної діяльности.

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕННЯ В. СТЕФАНИКОВІ

Ню Йорк. — Тут у суботу, 16-го жовтня ц.р. о год. 5-ій по полудні в домівці СУА, 108 Друга евеню, 82-ий Відділ СУА в Ню Йорку влаштовує Вечір, присвячений письменникові Василеві Стефаникові. В програмі візьмуть участь: д-р Л. Луців, Х. Карпевич, Н. Даниш, О. Шевчук, Ю. Денисенко і В. Гентіш. Після програми — зустріч за часм і солодким.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorised July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Світла і тіні XII Конґресу

XII Конґрес Українців в Америці, який відбувся з кінцем минулого тижня в Ню Йорку, мав — як і все, що люди чинять — свої світла і тіні. Інша справа, що не всі люди однаково бачать і оцінюють події: що для одних є зле, для других може бути добре, що для одних є світлом, для інших може бути тінню. Тому і не входитимемо в подробиці, характеризуючи тільки загально те, що було наявним, починаючи від того, що в нашій оцінці треба зарахувати до тіней.

Коли мова про організаторів Конґресу, наявною тінню була виявлена під час Конґресу в різних формах відсутність відповідної підготови до цього Конґресу. Наприклад, найбільше часу і — до деякої міри — „злої крови" коштували дебати над змінами статуту. Це можна було передбачити і передбачалось перед Конґресом, але з пропозиціями змін делеґати могли познайомитись тільки на самому Конґресі. Проте, було б несправедливістю приписувати відповідальність за ту та ряд інших „тіней" тільки організаторам Конґресу. Цю відповідальність у відповідній мірі поносять як організатори і провід Конґресу, так і ті — можна б сказати — професійні балакуни з-поміж делеґатів, які забирали обмежений час своїми „формальними" та іншими другорядними справами, обмежуючи тим самим час на суттєві і справді на високому рівні дебати, яких не бракувало.

Таких і подібних тіней можна б назвати багато більше і за більшість з них, при справедливій аналізі та оцінці, певну дозу відповідальности поносять кожна із складових частин Конґресу: його організатори, його провід і його учасники.

Це саме, в цьому випадку відповідна доза заслуги, відноситься і до конґресових світел, між якими згадати б: масову участь у Конґресі та зацікавлення дебатованими справами і за деякими тільки винятками достойна поведінка проводу й учасників Конґресу. До ясних і замітних світел належали виступи віцепрезидента Нелсона Рокефеллера, сенатора Баклі, конґресмена Коча та ряду інших. Але за найбільше з усіх світел треба вважати, що в дебатах і арґументації величезної більшости учасників Конґресу, проводу і делеґатів, включно з поважною опозицією переважало і домінувало — в нашій оцінці — те, що називаємо добром справи. І це головне, бо воно дає оправдану надію, що цілий ряд справ, що їх не пощастило полагодити під час Конґресу, можна буде — при добрій волі всіх зацікавлених — наладнати після Конґресу. Незалежно бо від того, як хто цей XII Конґрес оцінює, без уваги на те, чого більше він бачить - світел чи тіней, ми - зріла громада, яка може не тільки підписатись під відомою засадою: добре, чи зле — це моя країна, але й відповідно діяти. Без уваги на те, як хто дивиться і оцінює XII Конґрес, Український Конґресовий Комітет Америки — це наша установа.

Побажані зміни

Під час XII-го Конґресу Українців в Америці, в кінці минулого тижня д-р Мирон Куропась, спеціяльний асистент Президента для етнічних справ, у своїй доповіді поінформував, що заіснували можливості, що наступний перепис населення ЗСА, який відбудеться в 1980-му році, точніше віддзеркалюватиме етнічний склад населення Америки, бо при Бюрі Перепису Населення недавно створено Дорадчий комітет, до якого ввійшли представники різних етнічних груп.

Незабаром після того наспіло пресове повідомлення Департаменту торгівлі, що в четвер, 14-го жовтня, Бюро Перепису Населення відбуде нараду з 20 спеціялістами, щоб обговорити можливі зміни в переписному запитнику, щоб під час наступного перепису було відмічене „національне походження" даної особи, а не держава його народження та країна-держава народження його батьків.

Якщо ці зміни в переписному запитнику будуть введені — а існують добрі вигляди, що так станеться — то це становитиме великий здобуток для всіх етнічних груп ЗСА, а зокрема для нас, українців. Попередні бо запитники містили питання про країну народження даної особи та країну народження її батьків, і це спричинялося до того, що багато американських громадян українського походження були зараховані до інших національних груп. Наприклад, якщо українець народився в Німеччині, Польщі, Австрії, Чехо-Словаччині тощо, то був врахований до цих етнічних груп ЗСА, а не української. Дотеперішні запитники також звертали увагу на попереднє громадянство даної особи та її батьків, хоча, як відомо, можна, наприклад, бути французьким громадянином, але українцем за національною приналежністю.

Попередні запитники також не віддзеркалювали дійсного етнічного складу населення ЗСА з уваги на те, що до етнічних груп включали тільки „американців першої та другої ґенерації", тобто, імігрантів до Америки та їхніх дітей, народжених вже тут, але не включали внуків тих імігрантів. Ці внуки зараховувалися до „родовитих американців", хоча індіянами вони не були. Таким чином українська група етнічна в офіційному переписі втрачала велику кількість членів, бо „американці третього, четвертого чи п'ятого покоління", хоча самі часто почувались, що належать до української етнічної групи, в урядовій статистиці до неї не були зараховані.

Якщо в запитнику, яким користуватиметься Бюро Перепису Населення в 1980-му році, буде наголошене „національне походження" даної особи, не зважаючи на те, до якої „ґенерації американців" ця особа належить, то величина української етнічної групи в урядових списках може значно збільшитися. Тоді можна буде на точних даних переконатися, скільки є українців в Америці. Маючи в руках [illegible] цифри, зможемо з більшим успіхом „встати і бути [illegible]", щоб також з нами більше рахуватися.

ВИБОРИ В НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен (П. Ф.). — 3-го жовтня в Західній Німеччині відбулися вибори до парляменту. На виборчу агітацію витрачено коло 100 мільйонів німецьких марок (це приблизно 40 міл. долярів). Партії, що взяли участь у виборах, одержали гроші на свою пропаґанду від держави: в Німеччині закон велить заплатити партіям їх витрати на виборчу агітацію згідно з числом голосів, які та або інша партія здобула в попередніх виборах. Закон справедливий, бо не дає переваги тим партіям, що мають жертводавців - мільйонерів.

Три великі партії виступали на виборах 3-го жовтня в Німеччині: Християнська Демократична Унія (ХДУ), що діє на основі спільної програми з Християнською Соціялістичною Унією (ХСУ), партією „Вільної держави Баварії". Противниками ХДУ та ХСУ були у виборах Соціял - демократична Партія Німеччини (СПН) та Вільна Демократична Партія (ВДП), звана в розмові Ліберальною. Соціял - демократи й ліберали стоять на чолі уряду Західньої Німеччини і ці партії діяли на виборах, щоб не допустити до влади християнських демократів та християнських соціялів. Уряд соціял - демократів і лібералів діє від 1963 року і в цей час зробив великі зміни в міжнародній політиці Федеративної Німеччини, особливо в так званій „Східній політиці".

Не мавши надії на об'єднання німців в єдиній державі, уряд Західньої Німеччини вирішив визнати комуністичний уряд так званої „Німецької Демократичної Республіки" навколо Берліну. Це відкрило Західній Німеччині шлях до Об'єднаних Націй, бо Москва перестала ставити свої перешкоди. Визнавши комуністичний режим Східньої Німеччини, уряд Федеративної Республіки уможливив приїзд своїх громадян у Східню Німеччину, де вони мають своїх рідних і приятелів. Теж мешканці Східньої Німеччини (головно люди старші) можуть приїздити у Федеративну Німеччину.

Уряд Західньої Німеччини на чолі з В. Брандтом покинув мрію про поворот німців, виселених із східних земель після Другої світової війни, де тепер оселилися поляки. Уряд Федеративної Республіки дбає за те, щоб німці, які ще залишилися під комуністичним режимом в Польщі, в Чехо - Словаччині, в СССР, переселилися в Західню Німеччину. Уряд у Бонні визнав теперішній німецько - польський кордон понад ріками Одрою і Ніссою. Опозиційні партії — ХДУ та ХСУ вели агітацію проти „Остполітік" соціял - ліберального уряду, але в парляменті голосували за цю політику.

Наслідки цієї політики, зокрема щодо т. зв. Німецької Демократичної Республіки, не задовольнили великої частини суспільства Західньої Німеччини. Не вважаючи на великі кредити і всяку господарську допомогу, яку одержує комуністичний уряд Східньої Німеччини з Бонну, диктаторський режим у тій країні не ослаб, і далі комуністична охорона кордону убиває громадян Східньої Німеччини, що пробують вирватися із „комуністичного раю" на Захід. У виборчій агітації християнські демократи винуватили соціял - ліберальний уряд за не досить енерґійну оборону людей, жертв комуністичної тиранії.

В Західній Німеччині є коло 900 тисяч безробітних, особливо між молодими людьми. Противна сторона на виборах до парляменту вину за безробіття приписувала соціял - ліберальному урядові. Християнські демократи і християнські соціяли пустили в рух у виборчій пропаґанді клич: „Соціялізм або свобода". Вони твердили, наче соціял-демократи й ліберали хочуть завести в Західній Німеччині такий режим, який панує в комуністичних країнах. Відомо, коли повторяти в пропаґанді часто той самий клич, то деякі люди починають тому вірити. На цьому будував свою агітацію Гітлер.

Треба згадати однак, що цій пропаґанді християнських демократів і соціялів у деякій мірі допомогли виступи провідників Організації Соціялістичної Молоді, що формально належить до Соціял - демократичної Партії. Ці молоді люди, переважно із заможних родин, хотіли б прискорити перехід від капіталізму до соціялізму в Західній Німеччині. Ще перед виборами до парляменту провідники Соціялістичної Молоді називали соціял - демократа — голову уряду Західньої Німеччини — Г. Шмідта „слугою капіталізму"... Провідниця Соціялістичної Молоді Гайді Вєчорек Цойль їздила навіть до СССР і хвалила тамтешній „соціялізм"...

Само собою зрозуміло, такі виступи молодих соціялістів використали опозиційні партії у виборах до парляменту проти Соціял-демократичної партії. 3-го жовтня ХДУ та ХСУ здобули разом 48 відс. голосів виборців; соціял-демократи коло 43 відс.; ліберали біля 8 відс. Таким чином більшість мають разом соціялісти й ліберали. В парляменті ці дві партії мають разом 8 голосів більше супроти опозиції.

Уряд Шмідта хоче керувати державою й надалі, разом з лібералами. До лібералів звертається провідник опозиції Коль, щоб вони приступили до коаліційного уряду під його головуванням. Однак лібералам вигідніше бути в спілці з ослабленою на виборах соціял-демократичною партією, ніж християнськими демок-

(Закінчення на стор. 3-й)

Олександер Гідоні

ПАТРІОТИЗМ: КУЛЬТУРА ЧИ КУЛЬТ?

II

Ми знаємо, що совєтський колоніялізм є найгіршою формою теперішніх колоніяльних порядків. Питаємось: — Чому ж свободомислячий росіянин не повинен бажати розвалу совєтської імперії з тим, щоби кожний народ, що його насильно втримують в її засягах і що осягнув стадії національно-історичної самобутности, міг сам визначити свою долю?

Пригадується, коли мені прийшлося побувати „в рядах совєтської армії", я потрапив до ґвардійського полку імени Олександра Матросова, з постоєм в столиці Естонії — Таллінї. В розмовах з моїми однополчанами-естонцями я переконався в безмежній мірі ненависти, що набралася в серцях естонських юнаків, одягнутих в совєтську уніформу, і то не лишень до совєтських порядків, але й, на жаль, до росіян, як таких. — Коли почнеться війна, — говорили мої друзі-естонці, — ми йдемо проти вас — росіян!... Чи винуватити їх за їх почуття? Бачить Бог — не можу! Вони не у всьому мають рацію: обвинувачувати російський народ за злочини його правителів, розуміється, не можна, але ж ті правителі паразитують в певній мірі і на хвилі російського шовінізму — від цього не сховаєшся, не втечеш.

І тепер! Що має сказати російський антикомуніст, що кличе всіх об'єднатися для боротьби проти совєтського режиму, українцеві, який ставить руба вельми неприємні питання: а як піде справа далі? Чи погоджуєтесь ви, росіяни, признати самостійну Україну? А чи то знов простягнеться деяка „братська рука"?... Підозрілість українців на адресу російських намірів виправдана гірким історичним досвідом. Можна скільки хочете декля мувати на тему про „вигоди" для України „спільного життя" з Росією, про „проґресивність" об'єднання і т.д., але коли український народ не хоче бути „Малоросією", коли його пробуджена національна свідомість вимагає державної незалежности, справжні російські патріоти і антикомуністи повинні піддержати його стремління.

Бож то справжній патріотизм опирається не тільки на силу, але й на справедливість; поважає не тільки державність, але й конкретну людину; рахується не тільки з більшістю, але й з меншістю; любить не тільки свободу для себе, але й свободу для всіх. Щиро-справжній патріотизм тому і є справжнім, бо він стримить зробити народ щасливим, і зі свідомістю, що його щастя не куплене ціною нещастя поневолення інших націй.

Але для того, щоб піднятися до такого рівня мислення, потрібен не культ патріотизму, — потрібна його культура. А її, як і кожної культури, треба учитися, витягаючи науку з минулого, намагаючись заглянути в майбутнє, борючись з тиранією теперішнього. Російська традиція подає блискучі приклади справжнього патріотизму великих людей, які любили Росію, не закриваючи очей на недоліки її історичного розвитку, не відмовляючись від критики на її адресу, так як своїм чуттям, інтелектом, даром передбачення вони стриміли затвердити в житті своєї батьківщини найсвітліші основи, достойні свобідної людини в свобідній країні. „Люблю Отчізну я, но странною любов'ю", — казав Лермонтов. І його, коли хочете, жовчна любов до своєї країни була значно вищим чуттям, ніж низькопоклонство за формулою: „православіє, самодержавіє, народность". Я розумію, що висловивши це, навіть авторитету Лермонтова не вистачить, щоб закритись від гніву сучасних монархістів. Та ці люди, як Бурбони часу французької Реставрації: „і нічого не зрозуміли, і нічого не навчилися". Дивна річ: монархісти так багато говорять про вину Росії перед монархією і вперто не згадують про вину монархії перед Росією. Або, можливо, її не було, і російський патріотизм буде признаний за норму лиш в тому випадку, коли він вкладається в норми династійної льояльности? Чи не надто вже застарілий такий підхід до цієї справи?

„В судах черна неправдой чорной
І іґом рабства клеймлена;
Безбожной лесті, лжі тлетворной,
І лені мьортвой і позорной,
І всякой мерзості полна!"

Ці стрічки, як відомо, присвятив Росії свого часу Хомяков — один з лідерів слов'янофільського руху, людина, яку годі звинуватити в непатріотизмі. А Гер-

(Закінчення на стор. 3-й)

О. Гідоні, автор цієї статті: поет, історик, журналіст, родом з Ленінграду (1936), один з перших політичних дисидентів „покоління 1956 року". Перебував чотири роки в тюрмі (Потьма в Мордовії). Закінчив історичний і журналістичний факультети Ленінградського університету. Кандидат історичних наук, доцент... Автор статтей історичного, філософського, літературознавчого характеру... Багато його писань були поміщені в „Самвидаті". 1974 року, листом до Підгорного, відмовився від совєтського громадянства з наміром виїхати закордон, заявивши себе стороннником Сахарова і Солженіцина. У травні 1975 року він залишив СССР, а від серпня того ж року перебуває в Торонті і є співробітником російського журналу „Современник", де помістив багато поезій, роман у віршах „Дон Жуан", як також огляди і рецензії творчости сучасних авторів...

К. Крупський

ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ В БІОГРАФІЧНОМУ СЛОВНИКУ ВЕБСТЕРА

Серед різних довідників, публікованих найбільш популярним американським видавництвом „Мерріям - Вебстер" (докладніше, G. & C. Merriam Compani, Pudlishers, Springfield, Massachusetts), є біографічний довідник "Webster Biographical Dictionary", який від 1943 року по 1974-й рік був перевиданий, зрозуміло зі змінами та доповненнями, 21 разів.

Останнє видання з 1974 р. має 1697 сторінок, плюс понад 30 сторінок пояснень та різних ключів: скорочення, вимова тощо.

Це дійсно „унікальний однотомник довідкової праці, як сказано на обгортці цього довідника, який вміщує понад 40,000 коротких біографій визначних людей багатьох країн світу минулого і теперішнього часу. Зовсім зрозуміло, що цей однотомник має одну перевагу над багатотомовими біографічними довідниками в цьому, що він зручніший, і більшість заінтересованих можуть позволити собі набути його, щоб мати у власному домі, замість тратити час на те, щоб іти до шкільної чи публічної бібліотеки.

Ми, українці, з досвіду знаємо, що більшість мовних словників Вебстера подають неправдиві інформації про Україну та українську мову. Правда, в деяких з них пізнішого видання, як можемо припускати — з причини протестів з боку американських українців, є змінене гасло під „Україна", але мається враження, що редактори зробили це неохоче і замінили старе спотворене гасло лякомічним: „Україна — одна з республік в південно-східній частині Совєтського Союзу".

Така інформація є невтрально оминаючою і все одно про національну окремішність українського народу читачеві нічого не каже, а для нас це є найосновнішим побажанням, щоб Вебстер сказав щось позитивного про нашу країну.

Не багато краще представляється справа біографій визначних українців, що попали до „Біографічного словника Вебстера". Із сучасних українців як в Україні, так і поза Україною, не увійшло ні одно прізвище, хоч з живучих росіян, поляків, чехів та інших увійшло до цього словника чимало імен з ділянок культури, науки і політики. До словника увійшло кільканадцять прізвищ українців минувшини. На жаль, українські князі: княгиня Ольга, князь Володимир Великий, Володимир Мономах, Ярослав Мудрий та інші, увійшли до словника як „російські князі".

З-понад півтора десятка тих визначних українців, що увійшли до словника, кількох, а саме: Михайла Драгоманова і Миколу Костомарова зачислено до росіян, а біографії декількох інших неправдиво коментовані, і тільки з декількома біографіями визначних українців, поданих у словнику, можна було б погодитись.

В загальному, біографії у цьому словнику дуже стислі, а тим більше не-американців чи не-англійців. Напр., біля імен декотрих польських письменників подана тільки дата уродження і смерти, без подання навіть одного твору того письменника.

Для орієнтації подамо, що одна з найбільших біографій про Мікель-Анджельо сягає довжини однієї колонки (сторінки словника друковані в дві колонки), біографія Шекспіра є довжиною три з половиною інча, біографія Толстого — 2 і 3/4 інча, Шевченка — 1 і 1/4 інча. В передмові до словника зазначено, що у багатьох випадках величина чи короткість біографій зовсім не відображують більшої чи меншої важливости даної постаті чи особи, бо це зумовлене декількома іншими причинами.

А тепер подамо біографії визначних українців у такому абетковому порядку, як їх зустрічаємо у словнику:

„АРХИПЕНКО (тут слідує вимова в українській і російських мовах. Прим. — К. К.) Александр Порфірієвич. 1887-1964. Американський (нар. у Росії) скульптор. Мешканець Парижу (1908-21), Американський громадянин (1928). Праці показані в багатьох музеях; провідник модерністів - радикалів, відкинув кубізм, намагався створити чисто абстрактну скульптуру, впроваджував багато нового".

Композитор Дмитро Бортнянський, так само як і Гоголь, зачислені до росіян і тому цих біографій не наводимо.

„ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ Богдан (ім'я і прізвище Хмельницького написані на основі польського правопису, а вимова подана в польській і російській мовах. Прим. — К. К.), 1593 - 1657. Козацький гетьман; провадив револьти проти поляків (1648) і здобув визнання пів - незалежно суверенної України; побитий поляками під Берестечком (1-го липня 1651 р.); просив Росії союзу (1652) і зложив цареві присягу вірности (1654), чим закінчив українські аспірації на незалежність".

„ФРАНКО Іван, 1856-1916. Український поет і націоналіст. Автор ліричних та епічних поем і оповідань про селян і робочі маси. Праці про українську культуру, фолкльор і рутено-галицькі прислів'я".

На цьому місці не можемо здержатись від того, щоб не зробити маленького коментаря; коли б було написано, що Франко був національним поетом — справа інша, але робити Франка націоналістом — це причеплення понижуючого клейма, якого не причеплено ні одному поетові інших народів.

„ЛИСЕНКО Микола Віталієвич (в словнику надруковано „Лісенко Ніколай Віталієвіч". Прим. К. К.), 1842-1912. Український композитор, уважаний за творця української національної опери з його операми: „Різдвяна ніч", „Ноктюрн", „Зима і весна"; також компонував кантати, хорові твори і пісні".

„МАЗЕПА Іван Степанович. 1640?-1709. Козацький гетьман. Вихований на польському дворі; після виявлення його інтриг з двірською дамою, на приказ чоловіка тієї дами, його нагим прив'язали до українського дикого коня, якого сполохали і випустили. Кінь з Мазепою прибіг в рідні сторони і там його зловили та звільнили Мазепу. Ця подія була предметом Байронової теми „Мазепа". Залишившись серед українських козаків, він в 1687 р. був вибраний гетьманом, а Петро Великий надав йому титул князя України; намагався здобути незалежність Україні, провадив інтриги вперед з поляками, а відтак зі шведами; після прогри битви під Полтавою (1709) втік з Карлом XII до Туреччини".

Чи не річевим було б подати в гаслі про Мазепу щось про освіченість Мазепи, або про його меценатство для культури, чим подавати леґендарні байки, створені тенденційністю поляків?

Примітка: слідуючу біографію, за словниковим порядком, треба було подати перед біографією Мазепи.

КВІТКА Григорій Петрович. (В словнику надруковано „Ґріґорій". Прим — К. К.). Псевдонім Основ'яненко 1778-1843. Український письменник; його праці, писані українською мовою, включають „Марусю" (1832) і „Пан Халявський" (1839).

„ПЕТЛЮРА Симон, 1879-1926. Український політичний і військовий провідник; провадив українську армію проти большевиків (1918-

(Закінчення на стор. 3-й)

БЕЗСМЕРТНА СЛАВА ГУЦУЛЬЩИНИ

Великими цінностями кожного музею є не тільки експонати, дбайливо зібрані науковцями, але також збірки окремих приватних осіб, які ціле своє життя дбайливо їх збирають, а потім дарують музеям, щоб навічно вони там зберігалися і голосно говорили відвідувачам про себе. Таким неоціненним скарбом треба вважати збірку народних гуцульських скарбів бл. п. д-ра М. Гуцуляка в Ванкуверу, Канада, яку він подарував Національному Музеєві Людини в Оттаві в 1970 році.

Бл. п. д-р Михайло Гуцуляк народився в Україні в 1894-му році. До Канади він прибув у 1948-му р., де й прожив до останніх днів свого життя. Помер 28-го серпня 1976-го року.

Покійний все своє життя дбайливо збирав і колекцінував найкращі експонати з народного гуцульського мистецтва, в результаті чого створив неоціненну збірку з-понад двох сот найкращих експонатів гуцульських умільців за всі часи культурного доробку цього екзотичного з[illegible] замешкує у чарівних Карпатах нашої заокеанської Батьківщини.

Цю знамениту збірку д-ра М. Гуцуляка можна поділити на кілька головних частин: одягову частину з акцесуарними і спорідненими предметами, вишивки та інші тканини, кераміку, різьбарські, зокрема дерев'яні, вироби, музичні інструменти, обрядові печива і розмальовані великодні писанки, які своєю мистецькою красою славляться на цілий світ.

Тож 24-го серпня ц. р. у Національному Музеї Людини в Оттаві відбулося відкриття виставки експонатів, подарованих д-ром М. Гуцуляком. Ця виставка відбулася на другому поверсі музею в репрезентативній залі, де було понад 150 гостей. Директор музею д-р К. Рой виголосила промову, в якій підкреслювала вдячність власникові збірки д-рові М. Гуцулякові англійською і французькою мовами, підкреслюючи його великий вклад у культурні скарби державного канадського музею неоціненною збіркою. [illegible] відкриттю виставки син д-ра М. Гуцуляка Ераст сердечно подякував проводові музею за теплі слова вдячности на адресу його батька. Д-р М. Гуцуляк був відсутнім на згаданому відкриттю з огляду на тяжку недугу. По промові д-р Рой виступав заступник міністра багатокультурности Мунро Ляблянк.

Після офіційної частини відкриття виставки присутні подались до просторої залі виставки. Оформлення виставки, з великим мистецьким смаком, до якого у великій мірі спричинилися д-р Боровик з дружиною, зразу ж при вступі впадає глядачеві у вічі: при вході постать гуцула в розкішній гуцульській ноші, а посередині три жіночі манекени, які репрезентують Галицьку, Буковинську і Закарпатську Гуцульщини. Збоку ткацький варстат, в куті багата гуцульська ґражда. По стінах розкішні гуцульські килими, рушники, а під склом різна гуцульська різьба. Все це зроблено з великим мистецьким і культурним смаком.

При цьому треба зазначити, що, на наше щастя, ця збірка д-ра М. Гуцуляка є в повному комплекті й виставлена в музеї. Її не роздріблено на окремі частини, а розташовано між іншим подібними експонатами в музеї і вона зберігається у повній цілості під назвою „Народні мистецькі скарби України". Це єдина збірка гуцульського мистецтва поза Україною, яка знайшла собі таке прекрасне приміщення, як канадський державний музей. У цьому насамперед велика заслуга власника збірки, бл. п. д-ра М. Гуцуляка та й Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади, що зарані подбали про таке незвичайно цінне збереження наших багатих гуцульських скарбів.

На присутніх дуже гарне враження справило те, що член управи Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади С. Бакай вручив синові бл. п. мецената музею Ерастові Грамоту, наділену Науково-Дослідним Гуцульським Інститутом та Конференцією. Сам С. Бакай, одягнений в прекрасний гуцульський стрій, чудово зарепрезентував наші гуцульські товариства, що нагородили бл. п. д-ра М. Гуцуляка цією почесною Грамотою за його жертвенну та віддану працю для гуцулів та нашої незабутньої Гуцульщини.

На жаль, на виставці було мало гуцулів, бо це був робочий день, в який тяжко було їм поїхати до Оттави, натомість на відкриттю виставки була ціла канадська державна еліта. Тому й стояло питання, коли краще провести виставку чи в робочий день, щоб зарепрезентувати наше гуцульське мистецтво перед канадською верхівкою, чи в суботу — перед нашою спільнотою. Тож вирішено було скористатися першим варіянтом, який безперечно зробив добре враження і славу серед не-українців, представляючи нашу незабутню Гуцульщину.

Думаємо, що описувана виставка — це велике досягнення зорганізованих гуцулів у Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади, в якій був активним діячем бл. п. д-р Михайло Гуцуляк.

Степан Бакай

Округи УНС у Вілкс-Бері...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

своєї квоти на рік 1976. Іван Петрунцьо, секретар 78 Відділу, одержав від п-і Душник золоту зірку за приєднання 28 нових членів в 1975 р. Цього року він вже має 25 нових членів. За ним ідуть п. Бутрей, секретар 164 Відділу — 20 нових членів, і Йосиф Чабонь, секретар 305 Відділу, 16 нових членів. Михайло Гентіш, заслужений піонер - організатор, що видужує тепер по операції, вже зорганізував 10 нових членів до УНСоюзу.

В дискусії взяли участь п-і Анна Гарас, головна радна УНСоюзу та голова Алентавнської Округи, Т. Бутрей, Й. Петрунцьо, А. Словік, о. В. Врублевський та п-і Гелен Словік, які порушували такі справи як Союзівка, студентські грамоти та потреба курсів для секретарів. Рекомендовано, щоб округи у Вілкс - Бері, Шамокіну і Алентавну провели секретарський курс в тому самому часі в Лігайтоні або Майнерсвіллі.

Звіт про фінансовий стан Округи здав касир А. Словік, а секретарювала на зборах п-і Словік, секретар Округи.

Після зборів при перекусці відспівано „Многая літа" п. Бутреєві, що відзначував 25-річчя свого подружнього життя.

Релігійно-Дослідчий Центр...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

в совєтській пресі, контактуємося з туристами, відвідуємо країни поза залізною заслоною і розмовляємо з еміґрантами" — сказав пастор М. Бордо. „Але нашим найважливішим джерелом інформацій є „самвидав". Центр також одержує різні матеріяли від католиків, православних і протестантів з-поза залізної заслони. В більшості ці інформації надходять листовно, або підпільною дорогою.

„Я обережний і завжди все точно перевіряю, заки опублікую якунебудь вістку" — сказав пастор М. Бордо. Перш усього він перевіряє автентичність і правдивість матеріялів на підставі його власного знання совєтських справ, а також кожен даний матеріял мусить бути підписаний, в протилежному випадку — його не публікується.

Дуже часто совєтська преса і різного роду публікації атакували пастора М. Бордо за його дослідчі матеріяли, твердячи, що критицизм Центру оснований на фальшивій інтерпретації життя у Совєтському Союзі і його слабому розумінні.

„Совєтські письменники кажуть, що вірні в Совєтському Союзі знаходяться у в'язниці не через релігійні переслідування, а через те, що вони переступили закон" — сказав пастор М. Бордо.

Центр видає квартальник „Релігія в комуністичних країнах" і бюлетень „Право вірити" та розповсюджує „Кенстон Пресову Службу".

Пастор М. Бордо рівнож написав книжку про церкви в Литві „Країна хрестів", що її він задумає видати в наступному році.

СТУДЕНТИ

які були на Олімпіяді в Монтреалі дня 27 липня 1976 р. із прапорами „УКРАЇНА" (в англійській мові), ходили по площі на змаганнях і перед „копаного м'яча", можуть одержати дуже гарні дві кольорові знімки за зголошенням до Пластової Станиці Торонто, c/o Марія Павлишин,

PLAST Ukrainian Youth Assoc. of Canada, Toronto Branch, 2199 Bloor St., W. Toronto Ontario M6S 1N2 c/o Mrs. M. Pawlyshyn

подаючи адресу де їх висилати за оплатою ($1.00).

ПАТРІОТИЗМ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

цен — хіба не взірець справжнього патріотизму, збагаченого культурою цього чуття. А в наші дні — Солженіцин хіба не дає приклади патріотизму такого високого гарту, глибини і висоти, що це вже стає не по силі деяким допотопникам і обивателям тут, на Заході, як і, самозрозуміло, комуністичним кликушам архіпеляґської імперії? Не випадково так „модно" звинувачувати Солженіцина за брак „патріотизму", не більше — не менше.

Згадаємо заодно і про те, скільки „собак навішали" на Андрія Синявського за його знамение „Росія, сука! Ти і за ето єщо отвєтіш!" Вирвали слова з контексту, спотворили загальний патос і змисл вислову, і почали голосити про образу Росії. Синявський висказав гірку істину, але не людям квасно-патріотичного культу судити про мислі, подиктовані культурою патріотизму. Це ж те саме, коли б самоучка намагався зрозуміти проблему електроніки, маючи в голові табличку множення.

Совєтська пропаґанда в розрахуванню на російських людей зарубіжжя не випадково ставить ставку на культ патріотизму, а не на його культуру. Березки і шовінізм, сарафани і брязкання ракетами, марксизм, розведений російським квасом, і квасний патріотизм — таким антуражем не проймеш людей рівня Солженіцина, людей, що розуміють, що справжня любов до Росії повинна поєднуватися з ненавистю до совєтського комунізму так само природно, як поєднується любов до свободи свого народу з признанням права на ту свободу для народів інших. А що стосується фетишів, то ясно, що любити Росію ніяк не значить обов'язково любити російський квас. Точно те саме, що любов до російського квасу не може служити еталоном любови до Росії.

Здавалося б, що все це — елементарні істини. Їх, одначе, приходиться повторювати. „Основна лекція історії полягає в тому, що ніхто не витягає з неї науки" — з сумною іронією заважує Бернард Шоу. Далебі, чи не найчастіше це спостереження потверджується на прикладах „патріотичного шельмування" всіх, хто намагається свою любов до батьківщини не ототожнювати з „батьківщинними гріхами", хто хоче чогось навчитися на помилках минулого. Знаючи, як бояться комуністи здорового націоналізму, можна лишень вітати націоналістичні тенденції в антикомуністичному русі. Чи не знехтування їх з одного боку і люте придушення їх — з другого, було причиною гірких невдач в минулому? Тут не місце докладно разважати пронауку з громадянської війни в Росії, одначе, здається, можна з більшою дозою вірогідности припустити, що одною з причин загибелі білого руху було — відстоювання гасла „єдіной і нєдєлімой Россії". Певна річ, маючи перед очима досвід майже шестидесятилітньої комуністичної диктатури, що давить і росіян, і українців, і прибалтійців, і жидів, і інші народи „однієї шостої частини пляети", годі повторювати оклепану фразу про Росію, як „тюрму народів". Творців „Архіпелагу ГУЛагу" годі в цій справі порівняти з будьким. Одначе, годі забувати, що монархічна Росія була далебі не без гріха в ділянці вирішення національних проблем, і уявляти період післясовєтської влади, як звичайний поворот до „єдіной і нєдєлімой", — значить, по-перше, тішити себе ілюзіями, а, по-друге — свідомо розбити кожну надію на єдність всіх свободомислячих людей для боротьби з комунізмом. Яку шкоду справі дійсного патріотичного чину звільнення Росії може спричинити така позиція — не тяжко собі уявити.

Кожний супротивник тоталітарного ладу мріє про торжество справи свободи. Чи поєднується ця справа з патріотичним чуттям? Безумовно! Але з чуттям — збагаченим культурою (сама ідея свободи в багатьох випадках походить звідсіля), а не культового патріотизму. Ніхто не заперечує значення того внутрішнього пориву душі, тієї спонтанної любови до своєї батьківщини, яка лежить в основі патріотичної думки. Та властиво до думки про батьківщину повинна дійти любов до неї, щоб патріотизм міг стати справді повнокровним, гуманним, свободолюбним чуттям. Володіти таким чуттям може та сама людина, що думає за Сократом, що їй властиві і безпристрасність аналізи, і уміння глянути в обличчя фактів, і здібність робити гіркі часом, але тим більше корисні висновки про свою країну, її положення в світі, справедливості і життєздібності її ідеалів. Очевидно, цій людині буде трудніше доказувати свою істину іншим людям, ніж „квясному патріютові", що паразитує на банальних стереотипах мислення. Та мислити взагалі тяжче, ніж не мислити, і, як відомо, „нема пророка в його батьківщині"...

Належачи до „третьої хвилі" еміґрації, я проте, не хочу бути баченим лишень представником тієї хвилі, що протиставить себе до еміґрантів попередніх поколінь. Признаюсь, що мені особисто багато, що в них імпонує більше, ніж у моїх співеміґрантах. Одначе, коли всі росіяни Зарубіжжя хочуть правильно зрозуміти один одного і бути правильно зрозумілим, треба намагатися відкинути деякі „табу" і ярлики, намагатися думати ширше і толерантніше. Властиво в пляні обговорення досить делікатної теми патріотизму такий підхід особливо корисний. В цьому заключено основу приведених вгорі міркувань, подиктованих, на думку автора, достатньо патріотичним бажанням зрозуміти, що ж саме являє собою в наші дні справжній російський патріотизм.

Переклав У.С.

Д-р інж. В. Наконечний обраний головою ТУІА Відділ Вашінґтон

Вашінґтон, Д. К. (В. Н.). — У п'ятницю, 7-го вересня ц. р. відбулися тут у приміщенні української православної церкви Загальні Збори Т-ва Укр. Інженерів Америки, Відділ Вашінґтон, Д. К.

Зборами проводила президія в складі: д-р інж. Михайло Яримович — предсідник і інж. Ігор Вітковицький — секретар. На збори прибув із Ню Йорку голова Крайової управи Т-ва інж. Юрій Гончаренко; він виголосив коротку інформаційну доповідь про діяльність Т-ва, теперішній стан і заплянована акцію в обороні українських науковців і науки в Україні.

Протокол із попередніх Загальних Зборів відчитав інж. Петро Круль. Після основної дискусії відносно пройденого етапу в житті Відділу за останні роки, Загальні Збори приступили до вибору Управи та контрольної Комісії.

До Управи обрано: голова д-р інж. Василь Наконечний; заступник — д-р Василь Васильківський; секретар — інж. Теодозій Дячок; скарбник — інж. Мар'ян Бартошик; член Управи д-р Віталій Гарбер. До Контрольної комісії ввійшли: д-р Ігор Масник — голова; інж. Іван Сось та інж. Юрій Галущинський — члени.

Новообраний голова Відділу д-р інж. Василь Наконечний, дійсний член Наукового Т-ва ім. Шевченка та член ряду інших наукових і професійних товариств Американського й Европейського континентів, є відомий як науковець із ділянки корабельного будівництва. В своїм заключнім слові відносно майбутньої праці Відділу, д-р Наконечний підкреслив вагу живого контакту і співпраці Т-ва з іншими професійними, науковими та суспільно - громадськими товариствами на цьому терені, як рівнож активного включення до акції оборони українських науковців, яку заплянували крайові Управи Товариств Українських Інженерів Америки та Канади.

ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

21); був подоланий і втік до Польщі, а відтак до Парижу; убитий у Парижі".

„ШЕВЧЕНКО Тарас Григорович. (Надруковано „Ґріґорієвіч". Прим — К. К.) 1814-1861. Український поет. Професор Київського університету (1845); створив і зорганізував організацію Кирило - Методіївське Братство (1846) з метою соціяльних реформ, скасування кріпацтва, соціяльної рівности і т. д. Засланий, а його організація здушена (1847); помилуваний царем Александром II (1857). Опублікував збірку поезій українською мовою „Кобзар" (1840) і багато популярних поем (таких як „Катрина", „Наймичка" (надруковано „Наймичка". Прим. — К. К.), „Марія", які здобули йому славу батька української національної літератури".

СКОРОПАДСЬКИЙ Павло Петрович. (В словнику надруковано „Скоропадскі Павел Петровіч". Прим. — К. К.). Російський генерал у світовій війні (1914-18); командував кавалерійською дивізією в наступі на Східню Прусію (1914). З походження українець. Він очолював Український корпус після російського большевицького перевороту (листопад 1917 р.) і проголосит себе гетьманом України; поборений демократичною коаліцією в Україні (листопад 1918). Втік до Німеччини".

Коли б правильно було написано прізвище гетьмана Скоропадського, а його біографія зачата від того, що він був українцем, а також генералом в армії російської імперії, то ця коротка біографія гетьмана Скоропадського в „Біографічному словнику Вебстера" була б навіть ненайгіршою.

„УКРАЇНКА Леся. Псевдонім Ляриси Квітки Петрівної. (Надруковано „Петровноі". Прим. — К. К.) 1881-1913. Українська поетеса; серед її праць є „На крилах пісень" (1893), „Думи і мрії" (1899), і драми „Ізольда Білорука" та „Касандра".

Зібравши разом усі життєписи визначних українців, що увійшли до „Біографічного словника Вебстера", вони не забрали б більше місця одної колонки із подвійно колонкової сторінки названого словника. Це є дуже неспівмірним у порівнянні з числом визначних людей у словнику першого - ліпшого, навіть найменшого із слов'янських народів. До того ж більшість біографій визначних українців, що увійшли до словника, не є вірні, деякі погано коментовані, як, напр., про Хмельницького чи Франка, а більшість з них є транслітеровані не за українським мовним правописом.

У вступі до словника редакція пояснює, які труднощі прийшлось переборювати, складаючи цей словник. Редактори використали різні енциклопедії, довідники, а навіть професійні журнали й інші публікації. Справу ускладнювала велика маса народів і мов. Треба було ті різні мови погрупувати, щоб дати якийсь ключ, а радше ключі, до вимови цілого Вавилону прізвищ, назв літературних праць тощо.

Крім усіх тих джерел редакція словника послуговувалась консультантами, які є викладачами по американських високих школах. Редакція подала список імен тих консультантів, а при кінці вступу до словника заявляє, що „з вдячністю вітатиме всякий критицизм чи побажання, незалежно від того, якими подрібними вони не були б".

Зі списка консультантів бачимо, що в життєписах болгарів, українців та юґослов'ян дораджував д-р Міловой Стоян Стоянович з Монтклейрського стейтового коледжу.

Звертаємо увагу на названий біографічний словник з вірою, що всі ті неточності в біографічних даних про визначних українців можна усунути. Для такої протидії непотрібні якісь ширші акції, збирання фондів і т.п. Потрібно тільки скористати із запрошення редакції „Біографічного словника Вебстера" до критицизму і висловити свої побажання в річевий і гідний спосіб.

Ми, слава Богу, вже маємо кому зайнятися цією справою. Маємо асоціяції українських професорів і бібліотекарів, є Катедра Українознавства при Гарвардському університеті. Грошові фонди тут не необхідні. Потрібно зате є добра воля витратити дещо часу на те, щоб авторитетно вказати редакції „Біографічного словника Вебстера" на всі помилки в теперішніх біографіях українців. Віримо, що при слідуючому виданні словника його редакція візьме це під увагу і зробить відповідні корективи.

Як довго український нарід в Україні позбавлений волі говорити сам за себе, так довго обов'язком української еміґрації є самій боротись з цим лихом.

Щоб мати уяву про те, чим є для американців словники і довідники Вебстера, вистачить навести за Колюмбійською Енциклопедією факт, що ще в 1850 році, коли населення Америки не сягнуло круглого числа 23,200,000, продаж книжки правопису Вебстера (Спеллінґ Бук) досяг одного мільйона примірників. Нині тим більше словники та довідники Вебстера для американців — це найбільш авторитетне і неперевершене джерело інформацій. Видання Вебстера продаються мільйонами. Тому, як і естетичність видань цього видавництва, так і ціна на них ще довго залишиться безконкуренційними і тим самим найбільш авторитетними.

Висловлюю щиру віру в те, що коли наші названі асоціяції, а також Катедра Українознавства, вишлють до редакції „Біографічного словника Вебстера" відповідні спростування, то при слідуючому виданні редакція напевно візьме їх під увагу. Такий безкоштовний труд може принести нам велику моральну користь.

ВИБОРИ В НІМЕЧЧИНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ратами, що ледве не здобули більшости в парляменті.

Чи буде уряд соціял - ліберальний довготривалий? Трудно вгадати. Уряд соціяліста Келегана в Лондоні не має більшости в парляменті, те саме з урядом християнського демократа Андреотті в Італії. У Португалії уряд соціяліста Соареза є в меншості. Згадати слід, що уряд Західньої Німеччини в 1951 році на чолі з християнським демократом Аденауером мав тільки один голос більшости. Але в демократії й така мінімальна більшість творить законний уряд. В диктаторських режимах рішає меншість, що спирається на фізичну силу і терор.

ПОСВЯТЯТЬ СОБОР У МЮНХЕНІ

Мюнхен, Німеччина. — В неділю, 17-го жовтня ц. р., тут відбудеться торжественне посвячення новозбудованого катедрального собору Пресвятої Богородиці і св. Апостола Андрея Первозванного. Чин посвячення собору, який знаходиться при Шенстрассе 57, довершить єпископ Платон Корнеляк, Апостольський Екзарх для українців - католиків в Німеччині, в сослуженні численного духовенства. Урочистості розпічнуться о год. 9-ій рано Архиєрейським посвяченням собору, в якому о год. 10-ій відправиться Архиєрейська Божественна Літургія. Опісля в душпастирському осередку відбудеться зустріч і концерт.

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧИНКОВІ У ПАРАҐВАЮ

Енкарнасіон, Параґвай. — У днях 19 і 20-го листопада ц. р. відбудеться тут відкриття і посвячення памятника Тарасові Шевченкові, який був поставлений старанням нечисленних українців, що поселились у цій країні, з допомогою інших українських громад Північної і Південної Америки. Святкування проходитимуть під патронатом Української Центральної Репрезентації в Арґентині, яка є найближчою центральною організацією до Параґваю. Пам'ятник поставлено на головній площі ім. президента ген. Штроеснера.

АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ СЛУГИ БОЖОГО АНДРЕЯ

Філядельфія, Па. — В неділю, 7-го листопада ц. р., тут в парохіяльній залі церкви Христа Царя о год. 4-ій по полудні відбудеться Святочна Академія для прослави Слуги Божого Кир Андрея Шептицького. У Програмі: святочна промова о. шамбеляна М. Харини, фортепіяновий речиталь Ірини Пелех, деклямація Світляни Луцької і виступ церковного хору церкви Христа Царя під дириґентурою Юрія Гаврилова. Весь дохід призначений на кошти беатифікаційного процесу.

Ділюся сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 8-го жовтня 1976 р. на 62-му році життя упокоївся в Бозі у Філядельфії, Па.

бл. п.

ІВАН СНАЙДА

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 15-го жовтня 1976 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН — в суботу, 16-го жовтня 1976 р., в 10-ій год. ранку Служба Божа в церкві св. Йосафата, а опісля на цвинтар на Факс Чейсі.

Залишив в глибокому смутку Родину в Україні.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЕМІЛЬ БАРИЛКА — друг

Подяка

З волі Всевишнього відійшов у Вічність 24-го червня 1976 р. наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п. Отець Протоієрей ЄВГЕН НОВИЦЬКИЙ

похований дня 28 червня 1976 р. на православному цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Джерзі.

Сповнені невимовним смутком і болем складаємо щиру подяку всім, хто допомагав нам переносити тяжке горе, особливо дякуємо:

Високопреосвященному Митрополитові МСТИСЛАВОВІ за Поминальну Службу Божу. Високопреосвященному Архиєпископові МАРКОВІ і Всечесним Отцям: Протопресвітерам Артемієві Селепині, Федотові Шпаченкові, Павлові Фалькові, Теодорові Форостієві, Митратам д-рові Юрієві Шумовському, Богданові Желехівському, Протоієреям Іванові Кульчицькому, Михайлові Земляченкові, Миколі Галеті, Володимирові Базилевському, та оо. Іванові Наконечному, Михайлові Питлякові за відправлення одпівання.

Всім Всечесним Отцям за відвідини в шпиталі, зокрема Голові Консисторії о. протопресвіт. Артемієві Селепині, Деканові о. митратові Богданові Желехівському, а також всім родичам, приятелям, знайомим і парафіянам.

Всечесним Отцям Павлові Фалькові, Петрові Мелеховi та Іванові Наконечному за уділення маслосвяття.

Дякуємо за відправлення Панахиди Отцям: Павлові Фалькові, Богданові Желехівському, Миколі Галеті та Іванові Наконечному.

Диригентам Дмитрові Олійникові, проф. Василеві Завітневичеві та проф. Петрові Куриленкові і всім хористам, що брали участь в похоронних відправах.

Парафіяльній громаді церкви св. Софії в Байон і голові цієї громади п. Михайлові Біликові за вивішення жалобних прапорів впродовж 40 днів для вшанування пам'яти свого настоятеля.

Дякуємо Сестрицтву в Байон на чолі з головою п. Мері Білик та Сестрицтву в С. Бавнд Бруку на чолі з п. Лесею Селепиною за поминальну трапезу.

Дякуємо представникам багатьох організацій.

Дякуємо п. ред. Ярославові Гайвасові за зворушливе прощальне слово.

Дякуємо за співчутливі листи, телеграми, зокрема Високопреосвященному Владиці БОРИСОВІ в Канаді.

Адміністрації похоронного заведення Когута за старанний похорон.

Дякуємо за квіти, за замовлені Служби Божі, за пожертви на Семінарію св. Софії в Бавнд Бруку та всім рідним, друзям і знайомим, які численною присутністю прощали Покійного в останню дорогу.

Дякуємо Отцям Павлові Фалькові, Петрові Мелехові і Іванові Наконечному за відслуження Панахиди в дев'ятий день смерти над могилою, а панові Іванові Лютому за приготування трапези. Всім присутним на трапезі моя щира подяка.

В сороковий день смерти бл. п. отця Євгена в парафії св. Софії в Байон, якої Покійний був настоятелем, була відслужена поминальна Служба Божа, котру відправив о. Франко Істочин, а парафіяльний уряд разом з Сестрицтвом приготовив трапезу. Щире Вам Спасибі за все!

На другий день над могилою Покійного Отці Петро Мелех і Іван Наконечний відслужили Панахиду та посвятили пам'ятник!

Високопреосвященішим Ієрархам, Всечесним Отцям, Рідним, Приятелям і Знайомим сердечно Всім дякуємо!

Коли через недосконалу пам'ять може когось не згадали, просимо вибачити.

Пані-матка ВІРА НОВИЦЬКА — дружина
ІВАН НОВИЦЬКИЙ — син з дружиною ДЕНІС
СВЯТОСЛАВ, АЛЛА і НАДІЯ НОВИ[illegible]

Вмуровано наріжний камінь під Громадський Центр у Клівленді

Настоятель Святопокровської церкви, о. крил. М. Павлишин, о. крил. Є. Боднар, о. П. Стецюк, о. І. Кротець, о. д-р І. Гриньох і о. д-р І. Дацько під час Соборної Св. Літургії.

Клівленд, Огайо. — У неділю, 29-го серпня 1976 року відбулись тут на Святопокровській посілості святкування з нагоди вмурування наріжного каменя в будинок Святопокровського Українського Релігійно-Громадського Центру, при 6810-12 Бродв'ю Ровд, у Пармі. Згідно з раніше поданою інформацією, чину посвячення, цього гранітного наріжного каменя, довершив Блаженніций Патріярх Йосиф, під час врочистого відзначення 988-мих роковин Хрищення України, безпосередньо після Архиєрейської Соборної Святої Літургії, у Патріяршому Соборі Святої Софії, в Римі, 14-го серпня 1976 року.

Святкування в Клівленді-Пармі почались о год. 11-ій ранку відправою Соборної Святої Літургії, що її співслужили: о. крил. Микола Павлишин, настоятель церкви св. Покрови в Клівленді, сеньйор духовенства о. крил. Євген Боднар, о. проф. д-р Іван Гриньох з Німеччини, о. д-р Іван Дацько, канцлер Блаженнішого Патріярха, о. Петро Стецюк, настоятель Патріяршого Собору св. Софії в Римі. Дияконував о. Іван Кротець, душпастир собору свв. Володимира й Ольги з Чікаґо. Співав хор церкви св. Покрови з Клівленду, під управою Зени Панчишин До глибин душі зворушливу проповідь виголосив о. проф. д-р Іван Гриньох, у якій вказував на багатство української душі, на духові вартості тисячлітньої Християнської України, закликаючи вірних до збереження й плекання цих духових скарбів, до відновлення засад українського благочестя у нашому церковному й національному житті, до всепрощення й великої любови, щоб нею перемогти зло сучасної доби ненависти, злоби й несправедливости. Цю знаменну проповідь передано згодом на хвилях клівлендської „Радіостанції Народів", у рамках української авдиції.

Після Святої Літургії, яку відправлено в приміщенні ще незакінченої, але святочно прибраної килимами й вишивками, молитовниці Релігійно - Громадського Центру, зформувався церковний похід, очолений духовенством, в якому йшли: церковний хор, прицерковні організації з хоругвами, комбатанти й молодь із своїми організаційними прапорами й понад тисяча парафіян, прихожан та гостей. Обійшовши довкола новоздвигнений будинок Центру, отці, враз із учасниками, зупинились перед головною стіною будинку й почали відправу чину — вмурування наріжного каменя, а згодом, із звукопису, залунув могутній голос Блаженнішого Патріярха Йосифа. Після довершення чину вмурування, голова Братства св. Юрія Переможця при Святопокровській Парафії, ред. Роман Данилевич, відчитав текст Грамоти Заснування Святопокровського Релігійно-Громадського Центру, а голова Сестриництва Покрова Пресвятої Богородиці, проф. Олена Дуб, відчитала Почесний Реєстр Парафіян - Основників Святопокровської Парафії. Слідувало підписання грамот і документів, які складено до металевої, герметично замкненої скриньки і, враз із наріжним каменем, вмуровано в будівлю. Відправи закінчено Многоліттєвім, молитвою за Патріярха й гимном „Боже Великий", а безпосередньо після цього на площі відбулась спільна трапеза, що її дбайливо підготовили члени Сестриництва.

Програму гостини вів о. Іван Кротець, провівши на вступі молитву й відчитавши привітання Преосвященіших Владик: Ізидора Борецького з Торонта й Івана Прашка з Австралії. Дальше він представив позамісцевих гостей: о. д-ра Ізидора Нагаєвського з дружиною, із Лорейну, Огайо, о. Степана Риделу, з карпатської єпархії, інж. М. Яцкова, представника Парафіяльної Ради парафії свв. Володимира й Ольги з Чікаґо, Іларіона Мазепу й п-ва Майданів від Парафіяльної Ради Парафії св. Архистратига Михаїла, з Філядельфії, а також гостей з далекого Вінніпеґу: ред. Анатоля Курдидика й голову Осередку СУМ, інж. Тараса Нарожняка. Присутня була численна делеґація місцевих православних громад та представництва місцевих українських організацій та установ. Численно заступлені були теж довколишні громади.

У продовженні відчитано привіти, які наспіли від: Т-ва Священиків ім. св. Андрея, за підписом голови, о. крил. Володимира Андрушкова, о. Володимира Жолкевича й о. д-ра Юрія Федорова, з Торонта, о. крил. Юліяна Габрусевича з Тандер Бей, Онт., о. Лева Любинського з Філядельфії. Після вичерпання програми, гостину закінчено спільною молитвою.

Під час святкувань переведено збірку на завершення будови Святопокровського Центру, яка принесла загальну суму 20,500 дол. Окремо слід відмітити княжі дари по 500 дол., що їх передано від помісних парафій свв. Володимира й Ольги, з Чікаґо й св. Архистратига Михаїла, з Філядельфії. Дар в сумі 250 дол. склав о. д-р Іван Гриньох.

Великі святкування приготовляються тут на Храмовий Празник Покрови Пресвятої Богородиці 23 й 24-го жовтня ц.р., коли проходитиме посвячення і відкриття молитовниці Святопокровського Центру. До участи в програмі цих святкувань уже запрошено мистецькі ансамблі парафії свв. Володимира й Ольги з Чікаґо: хор „Прометей", Театральну Студію Молоді й Вокальний ансамбль „Незарудьки".

Треба теж з радістю відмітити факт, що на Святопокровській площі саме завершується побудова професійного спортового грища УСТ „Львів", бо після довгих років блукань по чужих площах, українська спортова молодь Клівленду вкінці матиме, своє власне спортове грище, що напевно причиниться до її дальших успіхів.

(смб)

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2-

Л-М КЛЮБ

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб повідомляє, що в приміщеннях цього Клюбу у п'ятницю, 15-го жовтня ц.р. о год. 7:30 вечора відбудеться авторський вечір Ірини Дибко і Мирослави Ласовської. В програмі — недруковані поетичні, прозові і драматичні твори. Їх читатимуть: автори і Ярослава Божемська та Марта Шраменко.

Пожертви та внески для УВАН у ЗСА в 1975 році

Подаємо другий список жертводавців, що вплатили внески та пожертви для Академії в 1975 році: по $75.00: інж. Пежанський. По $60.00: проф. Ашер Оксана, д-р Падох Ярослав. По $50.00: проф. Адамович Антон, Артишин Юрій, Білинський Роман, д-р Винар Богдан, д-р Гнатчук Микола, м. д. Гноєвий Василь, Гарбер Віталій, м-ро Гніздовський Яків, м.д. Гайворонська-Пелехович, проф. Білинський Ярослав, інж. Дмитренко Василь, м.д. Джуль Павло, м. д. Зарицький Мирон, проф. Знаєнко Василь і Мирослава, м. д. Іваницький М. С., д-р Каспрук Василь, інж. Каплистий Макар, проф. Короцецький Іван, м-ро Китастий Григорій, м-р Куриленко Петро, Кучкуда В. М., Лучковський Юрій, м. д. Д. Л., м. д. Марчук Василь, м. д. Максимюк Степан, Мілянська Віра, Мирошніченко Теодор, Назаркевич Іван, м. д. Оришкевич Йосип, д-р Панчук Іван, м. д. Плющ В. Ювілейний дар, проф. Петришин Володимир, Прокопенко Павло, проф. Пеленський Ярослав, проф. Рак Володимир, проф. Романюк А., мгр Соловей Оксана, д-р Тарнавський Остап, Терещенко Любина, проф. Трофименко Святослав, Українська Кредитова Спілка в Рочестері, Український Народний Дім, Лорейн. По $45.00: Ванжа Параска, д-р Кузьмич Юрій. По $40.00: м. д. Пашковська Анна, проф. Кондратюк Е. інж. Тисовський через п. Соловей з вечора Т-ва Українських Інженерів в Мінн., проф. Коровицький Іван, д-р Скорецька Галина. По $35.00: д-р Тимків Степан, д-р Шпитько Микола. Аделя Мірошніченко, ювілейний дар $25.00 і пожертва $10 — $35.00, проф. Сосновий Тимофій. По $32.00: д-р Савчук Валентіна, проф. Федишин Олег. По $30.00: д-р Білінський Ярослав, д-р Біда Михайло, інж. Колтунюк М. і І., д-р Кротюк Сергій, д-р Клим Ярослав і Іванка, д-р Михайлович Ярослав, проф. Нещадименко Юхим, м-ро Мегик Петро, проф. Пазуняк Наталія, Пашко Олександер, проф. Струць Роман, м. д. Сочинський П. В., проф. Савчук Євгенія, Юрченко Валентіна, м. д. Олесіюк Тиміш, Яната Маріянна. По $25.00: д-р Андрусяк Е., Архиєпископ Андрій, Бабулевич Сергій, Бакало Варвара, д-р Борецький Михайло, проф. Бакум Володимир, мгр Воронін Олександер, інж. Гудзовський Анатолій, проф. Грицко Василь, Гайдамака Олена, д-р Галун-Блох Марія, проф. Гордієнко Гаврило, м-ро Гірняк Йосип, Гончар Р. О., Гриневич-Гувер Ганка, м. д. Гнатюк Микола, д-р Ґелета Ярослав, Дорошенко Михайло, проф. Дражньовський Роман, д-р Данко Осип, м. д. Дейчаківський, Жуковська Стефанія, д-р Зелик М. В., Задояна Маріянна, Задояний Василь, проф. Зайцев Микола Петрович, проф. Замша Іван, ред. Іваницький Роман, Іваницький Микола, Івашко Микола, Климович Оксана, д-р Каменецький Ігор, Кочмарська Віра, д-р Кушнір Лев, д-р Крамаренко Петро, проф. Костюк Григорій, о. прот. Коваленко Віталій, мгр Кулик Ада, Кулик Антоніна і Василь, д-р Лібер Ярослав, м. д. Левітський В., Лімонченко Валентіна, м. д. Лисий Анатолій, проф. Легендза Роман, д-р Ляшенко Микола, Луцький Євген, м. д. Макаревич Іван, Мірошніченко Аделя — дар на 25-ліття УВАН, проф. Мельник З. Лев, проф. Марголіна-Гансен Любов, Марусяк Осип, Незд Софія, архіт. Нольден Євген, Організація Оборони Лемківщини, проф. Осадча-Яната Наталія, проф. Одарченко Петро, проф. Омельченко Василь, архиєпископ Орест Іванюк, м. д. Праско Іван, д-р Палій Н., д-р Паламар Михайло, д-р Прок[illegible] Мирослав, інж. Петренко [illegible]авло, проф. Решетар І. І., ред. Світ Іван, Стрижовець Петро, д-р Рудко Василь.

Управа УВАН у ЗСА та Управа Фундації її — висловлює щиру подяку за внески та пожертви для Академії. Дозволимо собі ще раз підкреслити, що в цьому 1976 році сповнилось 25-ліття діяльности Української Вільної Академії Наук у ЗСА. З цієї нагоди звертаємось до всіх членів Академії і членів та прихильників її з проханням скласти спеціяльні пожертви у „неподільний фонд" щоб з цього фонду користатись тільки відсотками. Ми віримо, що ті скарби(Бібліотека, що має понад 50.000 видань з україністики, та Музей-Архів ім. Д. Антоновича, що має понад 200.000 одиниць неоцінимих матеріялів), треба схоронити та зберегти, бо інакше соромно було б нам, якщоб ми українці не забезпечили б дальше існування їх. Щиро дякуємо за підтримку. Віримо, що зрозуміння значення їх буде підтримано внесками і пожертвами на цю мету.

Управа Академії та Управа Фундації її.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЯРОСЛАВ ЛЕХНЮК, член УНС Відд. ч. 51 Т-ва Патріярха Йосифа в Чікаґо, помер на 60-му році життя. Покійний народився в Чернівці, Україна. Став членом УНСоюзу в 1972 році. Полишив в смутку дружину Ольгу. Похорон відбувся 14 вересня 1976 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаґо.
Вічна Йому Пам'ять!
Мих. Ольшанський, секр. Від.

ІВАН ЯКОВЕНКО, член УНС Відд. ч. 58 в Ютика, Н. Й., помер 10-го вересня 1976 р. на 78-му році життя. Покійний народився в с. Петрівці на Харківщині, Україна. Став членом УНСоюзу в 1950 році. полишив в смутку дружину Марту, дочку Марію з чоловіком, сина Володимира з дружиною, внуків: Володимира, Людмилу Олю та Лізу, правнуків Михайла і Тараса. Похорон відбувся 13-го вересня на цвинтарі україн. прав. церкви в м. Ютика, Ню Йорк.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Ковалевська, секр. Від.

ВАСИЛЬ ТИМЧИШИН, член УНС Відд. ч. 397 Т-ва ім. св. Ольги в Філядельфії, Па., помер 29-го серпня 1976 р. на 50-му році життя. Покійний народився с селі Опришівці, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1951 році. Полишив в смутку дружину Ольгу та сина Романа з родиною. Похорон відбувся 2-го вересня на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

РІЧАРД І. БРОДА, член УНСоюзу Відд. ч. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, помер 17-го липня 1976 р. на 27-му році життя. Покійний народився в Ню Йорку. Став членом УНСоюзу в 1949 році. Полишив в смутку родичів Юлію і Фреда, братів і родину Похорон відбувся 21-го липня 1976 на цвинтарі Джордж Вашінґтон Меморіал Парк в Парамус, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

Д-р ЛЕВ КАНЮГА, член УНСоюзу Відд. ч. 204 Т-ва ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, помер 3-го вересня 1976 р. на 63-му році життя. Покійний народився в Долині, Україна. Став членом УНСоюзу в 1971 році. Полишив в смутку дружину Наталію, дочку Людмилу, сина Романа і в Краю сестру Стефанію. Похорон відбувся 6 вересня на цвинтарі св. Андрея в Бавн Брук, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Палідвор, секр. Від.

Д-р ВОЛОДИМИР МЕЛКО, член УНС Відд. ч. 352 Т-ва св. Арх. Михаїла в Честер, Па., помер 7-го вересня 1976 на 59-му році життя. Покійний народився в Ню Йорку. Став членом УНСоюзу в 1935 році. Полишив в смутку дружину Марію та двоє дітей, трьох братів та п'ять сестер. Похорон відбувся 10 вересня на цвинтарі Ґрінвуд в Монтґомері, Ала.
Секретар Відділу

КАТЕРИНА БУГРИН, членка УНС Відд. ч. 390 Т-ва ім. Івана Франка в Брістол, Конн., померла 13-го липня 1976 р. на 76-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1941 р. Полишила в смутку Франка, Неллі, Марію, Ольгу і Івана. Похорон відбувся 17 липня на цвинтарі св. Михаїла в Терривілл, Конн.
Вічна Їй Пам'ять!
Петро Бугрин, секр. Від.

АННА ПЕТРИШИН, членка УНС Відд. ч. 161 Т-ва св. Василія в Ембрідж, Па., померла 25 вересня 1976 р. на 84-му році життя. Покійна народилася в Зах. Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1918 р. Полишила в смутку синів Стеллі, Павла і Петра, дочку Ольгу, 11 внуків і одного брата, та дві сестри в Европі. Похорон відбувся 28 вересня на цвинтарі св. Петра і Павла Ембрідж, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

СТЕФАНІЯ КОЦЮК, членка УНС Відд. ч. 324 Т-ва Мир в Філядельфії, Па, померла 5-го вересня 1976 р. на 63-му році життя. Покійна народилася в Зах. Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1933 р. Полишила в смутку сестрінка з дружиною і дітьми. Похорон відбувся 9-го вересня на цвинтаро Факс - Чейс, в Філядельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ЯРОСЛАВ М. БАРАНСЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 8 Т-ва Подільська Січ в Йонкерс Н. Й., помер 11-го червня 1976 р. на 61-му році життя. Покійний народився на Бойківщині Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1966 році. Полишив в смутку дружину Марію, сина Ореста, дочку Христю, сестру Софію, брата Володимира та близчу і дальшу родину в Україні, Америці й Канаді. Похорон відбувся 15 червня на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр. Від.

МИХАЙЛО ВЕСОЛОВСЬКИЙ, член УНСоюзу Відд. ч. 352 Т-ва ім. св. Арх. Михаїла в Честер, Па., помер 16 вересня 1976 р. на 87-му році життя. Покійний народився в Луці, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1939 році. Полишив в смутку синів Антона та Івана, дочку Антонію, 3 внуків та 3 правнуки. Похорон відбувся 20 вересня на цвинтарі Ланкрофт в Лінвуд, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

АННА ЧИЖИК, членка УНС Відд. ч. 217 Т-ва ім. св. Йосафат в Рочестері, Н. Й. померла в серпні 1976 р. на 59-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1972 році. Полишила в смутку синів Віктора і Доналда та багато приятелів. Похорон відбувся 18 серпня 1976 р. на цвинтарі Мепл Гров в Оґден, Ню Йорк.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

МИХАЙЛО СВИСТУН, член УНС Відд. ч. 367 Т-ва Запорозька Січ в Рочестер, Н. Й., помер 16 серпня 1976 р. на 25-му році життя. Покійний народився в Рочестері, Н. Й. Став членом УНСоюзу в 1951 році. Полишив в смутку маму Анну, братів Йосифа й Богдана, сестер Марію й Анну, одну племінницю і двох племінників. Похорон відбуся 18 серпня на цвинтарі Голі Сепулчре в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр. Від

КАТЕРИНА БЛІЩ, членка УНС Відд. ч. 56 в Вілінґ, В. Вірдж., померла 22 серпня 1976 р. на 70 році життя. Стала членкою УНСоюзу в 1922 році. Полишила в смутку сина Михайла, Похорон відбувся на цвинтарі Мт Кальварія. в Вілінґ, В. Ва.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ВАСИЛЬ І. ФИЛИК, член УНСоюзу Відд. ч. 362, помер 16 вересня 1976 р. на 20-му році життя. Покійний народився у Філядельфії, Па. Став членом УНСоюзу в 1957 р. Полишив в смутку батьків Степана і Анну, братів Степана й Петра та сестру Марію, а бабцю в Рідній Краю. Похорон відбувся 21 вересня на цвинтарі Оаклендг в Філядельфії Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Ф. Петрик, секр. Від.

МАКСИМ КОЧУБКА, член УНС Відд. ч. 265 в Айнерсвілл, Па, помер 24 вересня 1976 р. на 49-му році життя. Покійний народився в Айнерсвіл, Па., Полишив в смутку маму Теклю, дружину Анну, синів Роберта і Гері. Дочок Патріцію і Тересу з чоловіками та дітей Джейн і Анну. Похорон відбувся 27-го вересня на цвинтарі св. Миколая в Левеґтн, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ЮЛІЯ ДУДИШ, членка УНС Відд ч. 98 Т-ва св. Володимира в Шенандоа, померла 23 вересня 1976 р. на 79-му році життя. Покійна народилася в Шенандоа. Стала членкою УНСоюзу в 1924 році. Полишила в смутку синів Петра, Івана і Михайла, дочку Марію і вісім внуків. Похорон відбувся 27 вересня на цвинтарі с. Михаїла. в Шенандоа.
Вічна Їй Пам'ять!
Ольга Дудиш, секр. Від.

МАРІЯ (РОМАН) РАНДА, членка УНС Відд. ч. 161 Т-ва св. Василія в Ембрідж, Па., померла 21 вересня 1976 р. на 62-му році життя. Покійна народилася в Бутлер, Па. Стала членкою УНСоюзу в 1962 році. Полишила в смутку дочок Марію, Етел і Олівію, синів Роналда і Франка, 12 внуків, братів Михайла, Петра і Романа, сестру Гелен, і Михайла Задорожних. Похорон відбувся 23 вересня на цвинтарі Економі в Ембрідже, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ПАРАНЯ БУРАЧОК, членка УНС Відд. ч. 265 в Паттсвілл, померла 17-го вересня 1976 р. на 72-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1948 році полишив в смутку дві дочки. Похорон відбувся на цвинтарі в Паттсвілл, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17-го ЖОВТНЯ 1976 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 237 Hope Avenue. Просимо чл. взяти участь. — В. Марущак, рек. секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Триквартальні збори С-ва Любов 37 Відд. о год. 2 по пол. в залі церкви св. Володимира, South St. and Grier Avenue. На порядку: звіт управи і інші важні справи. — А. Гнатюк, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори В-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гадсон Аве. Проситься чл. прибути. Є важні справи. Збори Окружного Комітету УНС відбудуться 16-го жовтня о год. 6-ій веч. в тому самому приміщенні, як вище. Члени В-ва св. Йосафата обов'язково повинні взяти участь. — М. Яремчук, рек. секр.

ТАРЗАН Ч. 7516. Двобій

A BRUTE OF A YOUNG MAN APPROACHES TO DO BATTLE...
OH, OH! MAYBE I BIT OFF MORE THAN I COULD CHEW!
BUT AS HE DRAWS NEAR, TARZAN NOTES THAT HIS FOE'S BRAVADO EXTERIOR SEEMS TO MASK A FEAR IN HIS EYES...
THIS BOY IS SCARED... I CAN'T KILL HIM... MAYBE THIS IS THE ANSWER TO OUR PRAYERS!

Велетень-юнак наближається, щоб розпочати двобій.

Ой! Може я взявся за щось, чого не зможу виконати!

Однак, коли він наближається, Тарзан завважує, що зовнішня відвага прикриває страх, помітний в очах його ворога...

Цей юнак переляканий... Я не можу вбити його... Може це є відповіддю на наші проблеми!